



**ZVEZA
DSFU**

Zveza
društev
slovenskih
filmskih
ustvarjalcev

The
Slovenian
Federation of
Filmmakers'
Guilds

info@zdsfu.si

POZIV ODLOČEVALCEM

S tem pismom želimo javnost ponovno obvestiti, politiko in državne institucije pa opomniti, da slovenska država domačim filmskim produkcijam že mesece dolguje izplačila na podlagi veljavnih pogodb. Delo je opravljeno, plačila ni. Ne gre zgolj za filmske ustvarjalce, pač pa za vrsto posameznikov, samostojnih podjetnikov, podjetij in celo občin, ki so pri projektih opravili pogodbeno delo.

Izgovarjanje na krizo zaradi virusa je brezpredmetno, saj gre za že pred leti sprejete projekte, ki so bili v skladu s pogodbami realizirani še pred epidemijo. Zaplet je povzročilo postavljanje novih, nesmiselnih birokratskih ovir iz obdobja prejšnje vlade. A tudi ko so producenti, pristojne institucije in ministrstvi za kulturo in finance nepotrebne postopke izvedli in predložili zahtevano dokumentacijo, se ni zgodilo nič. Vlada 'filmskega paketa' kratko malo ne uvrsti na dnevni red in s tem ne samo onemogoča izplačila, temveč povzroča popoln zastoj delovanja sektorja.

Kljub številnim opozorilom, da gre za kršenje pogodbenih obveznosti države, se nevzdržne razmere vlečejo že od maja, kar kaže na načrtno strategijo izčrpavanja slovenske kinematografije. Vse druge zadeve, ki jih je Ministrstvo za kulturo predložilo v obravnavo na vladi bistveno pozneje kot naše, so bile na seje vlade brez težav uvrščene in tudi že obravnavane.

Pristojni se še vedno ne zavedajo, da filmska produkcija neposredno in z izrazitim spodbujevalnim učinkom pozitivno vpliva na gospodarstvo, kar potrjujejo številne raziskave. Lanskoletna študija o učinkih avdiovizualnega sektorja v Sloveniji podjetja Deloitte npr. ugotavlja: "Kar 40 % v film vloženi sredstev se vrne v državni proračun. Na vsakih 10 filmskih delavcev dobi delo pri projektih še dodatnih 8 ljudi iz raznih panog gospodarstva, itd." Študija je obsežna in izčrpna, podkrepljena z realnimi številkami, ki vse po vrsti govorijo v naš prid. Delež honorarjev za ustvarjalce predstavlja le manjši del filmskih proračunov. Večina sredstev se neposredno prelije v gospodarstvo, hotelske usluge, najeme blaga in lokacij, catering, prevoze, zavarovanja, varovanja, bančne garancije, razne storitve itd. Obenem slovenski producenti pri večini projektov pridobijo tudi izdatna evropska in koprodukcijška sredstva.

Tudi ta so trenutno ogrožena, saj je Slovenski filmski center od nastopa pandemije praktično paraliziran in je prejel manj kot petino zagotovljenih sredstev za letošnje leto. Zastali so razpisi, že pripravljene projekti čakajo, izdajanje odločb je ustavljeno. In ko doma vse zastane, so tudi že dogovorjena sodelovanja s tujino onemogočena. Upravičen je tudi strah, da bo po sprejetju rebalansa sredstva nemogoče počrpati, saj bo do konca fiskalnega leta ostalo premalo časa. Tako bo nastala še večja kulturna in gospodarska škoda.

Slovenski filmski ustvarjalci že leta opozarjamo na probleme nacionalne kinematografije. Zaradi pandemije se je stanje še dodatno, zdaj že kritično poslabšalo. Mnoge države so se nemudoma odzvale z znatnimi dodatnimi sredstvi in ukrepi, zavedajoč se, za kako pomemben sektor gre. Naša država tem zgledom ne sledi, povsem onkraj razumnega in sprejemljivega pa je kruto in neposredno nasilje, ko vlada z zadrževanjem izplačil povzroča eksistenčno stisko filmskim ustvarjalcem in drugim sodelujočim pri omenjenih projektih ter seveda tudi njihovim družinam. Delavci različnih profilov že 8 mesecev niso dobili plačila za že opravljeno delo. Naša država torej zavestno krši najosnovnejše civilizacijske standarde, kot je spoštovanje pogodb. Brezsramno se spreminjamo v Vegrad državo.

Slovenski filmski ustvarjalci zahtevamo, da se navedene konkretne kršitve nemudoma razrešijo. Zahtevamo tudi, da se v najkrajšem možnem času odpravijo nesmiselne birokratske ovire na našem področju, ki zavirajo tako kulturni kot ekonomski razvoj. Pozivamo vas torej, da tvorno pristopite k oblikovanju primerne okolja za razvoj našega sektorja, kot nam je bilo že ničkolikokrat obljubljeno.

Ljubljana, 24. 9. 2020